

De weelde, een werk van dezen omvang door te lezen, zullen slechts weinige gelukkigen zich kunnen veroorloven. Maar als hulpmiddel van studie, als vraagbaak en raadsman zal geen enkel keel-neus-oorarts dit werk voortaan willen of kunnen missen. Jammer van de vele goudmarken! Ziet men echter, naast den ongelooflijken rijkdom der bewerkte stof, de prachtige uitvoering van het boek — druk, papier, afbeeldingen —, dan zal voorzeker niemand zich door deze uitgaaf verarmd voelen.

H. BURGER.

Operative Surgery, by W. I. DE C. WHEELER. Fourth edition. 429 bldz., 298 figuren. BAILLIÈRE, TINDALL and COX. Londen 1925. Prijs: 12 sh. gebonden.

Bij de lezing van dit zeer fraai uitgevoerde werkje vraagt men zich herhaaldelijk af, wat de schrijver toch heeft willen bereiken en vooral voor welke lezers hij schrijft. Oorspronkelijk een handleiding bij de chirurgie op het lijk, werd het, toen gedurende den oorlog de vorige druk verscheen, uitgebreid met hoofdstukken vooral op de chirurgie te velde betrekking hebbend en in dezen vierden druk vindt men nu talrijke operaties beschreven, die noch tot de eerste groep noch tot de tweede behooren. Welke gedachte den schrijver heeft geleid bij de keuze en volgorde van de te behandelen stof, is niet duidelijk.

Na de operaties voor hydrocele volgt de abdominale baarmoeder-exstirpatie, dan de oesophagotomie, waarop weer de borstamputatie volgt. Tusschen de operatie voor gespleten verhemelte en de trepanatie van den schedel wordt even de verwijdering van het oog behandeld.

Ook de keuze van de beschreven operaties is vreemd. Men zoekt tevergeefs naar de behandeling van fistula en fissura ani, wel echter vindt men een door een fraaie plaat verduidelijkte beschrijving van de operatie voor pruritus ani. De choledochus-operaties en de baarmoeder-exstirpatie echter zijn niet geïllustreerd.

De hoofdstukken over arterie-onderbinding en amputaties, die het grootste deel van de behandelde stof uitmaken, zijn het best; daarin verraadt het boekje zijn ouden opzet. Al kan het boek ook zelfs niet bij benadering dienen om een student leiding te geven bij zijn eerste heilkundige bewerkingen en daarvoor was het, gezien de voorrede tot den derden druk, toch bestemd, toch heeft het vooral door zijn talrijke fraaie afbeeldingen en het wijzen op kleine technische handgrepen wel eenige waarde.

Hier en daar zal, dunkt mij, de specialist-chirurg nog wel eens iets vinden, dat hem belang kan inboezemen, vooral op technisch gebied; bijv. het gebruik van zijn gilette-mesjes als instrument om de stomp-neuromen te verwijderen vóór de zenuwhechting, en de hechting van het vas deferens met een rechte naald als tijdelijke prothese, en meer van dien aard.

Het papier, de druk, de geheele uitvoering, dit alles is goed verzorgd, de prijs matig.

D. E. SCHOUTEN.